

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA

KLASA: 602-04/14-10/00062
URBROJ: 533-20-15-0004

Zagreb, 17. srpnja 2015. godine

Zapisnik sa sastanka o provedbi mjera za internacionalizaciju visokog obrazovanja

6. srpnja 2015. godine, 11:00 do 13:00 sati, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Prisutni:

Sveučilište u Zagrebu: red. prof. art. Mladen Janjanin, dr. phil. Branka Roščić

Sveučilište u Zadru: dr. sc. Leonardo Marušić, izv. prof., Maja Kolega

Sveučilište u Splitu: prof. dr. sc. Rosanda Mulić, Ana Ćosić

Sveučilište u Rijeci: prof. dr. sc. Snježana Prijic Samaržija, Maša Šašinka

Sveučilište u Puli: dr. sc. Valter Boljunčić, izv. prof.

Sveučilište u Dubrovniku: dr. sc. Vlatko Lipovac, Sandra Memunić

Sveučilište u Osijeku: Lidija Getto, Martina Šuto

Predstavnica Vijeća veleučilišta i visokih škola: Sanja Morić

Prisutni predstavnici Agencije za mobilnost i programe Europske unije (AMPEU):

mr. sc. Antonija Gladović, mr. sc. Ivana Puljiz, dr. sc. Branka Bernard, Natalija Lukić, dr. sc. Ksenija Klasnić (vanjska suradnica), Nikola Baketa (vanjski suradnik).

Predstavnice Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta:

Prof. dr. sc. Ružica Beljo Lučić, mr. sc. Ana Tecilazić-Goršić, mr. sc. Loredana Maravić, Ksenija Rukavina, Petra Reiner.

Ad 1.)

Predstavnica MZOS-a (L. Maravić) održala je prezentaciju o statusu provedbe mjera iz Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije (NN 124/14) koje se odnose na internacionalizaciju visokog obrazovanja i Akcijskoga plana za internacionalizaciju obrazovanja 2015.-2016. (www.mzos.hr, izbornik Međunarodna suradnja), s posebnim osvrtom na mjere s rokom izvršavanja do kraja 2015. godine.

Istaknuto je kako se u „Izvešću o provedbi Bolonjskoga procesa“ Hrvatska spominje kao jedna od pet država s relativno velikim udjelom studenata kojima se ne priznaju ECTS bodovi stečeni u inozemstvu. Budući da se izvješće zasniva na istraživanju EUROSTUDENT koje je uključilo ograničeni uzorak studentske populacije, AMPEU je izradio promemoriju s prijedlogom za precizno praćenje priznavanja ECTS bodova ostvarenih tijekom razdoblja mobilnosti. Strategija obrazovanja,

znanosti i tehnologije kao mjeru navodi uklanjanje prepreka mobilnosti na VU vezano za priznavanje ECTS bodova ostvarenih putem mobilnosti. Prvi korak u provedbi ove mjere je mapiranje akata kojima VU propisuju postupak priznavanja ECTS bodova stečenih tijekom međunarodne mobilnosti (prvi nacrt dokumenta „Priznavanje ECTS bodova stečenih tijekom razdoblja mobilnosti“ izradio je MZOS), a drugi korak će biti usklađivanje akata s novim Vodičem za korisnike ECTS-a kojega je objavila Europska komisija 2015. godine. Visoka učilišta bi trebala usporediti 4. poglavlje Vodiča za korisnike ECTS-a o priznavanju ECTS bodova („ECTS for mobility and credit recognition“) s važećim pravilnicima visokih učilišta. Sveučilište u Dubrovniku je ukazalo da je Pravilnik o međunarodnoj mobilnosti donesen 2010. godine. MZOS je pojasnio kako se radi o prvom nacrtu dokumenta koji će MZOS poslati visokim učilištima na dopunu.

Vezano za Akcijski plan za internacionalizaciju obrazovanja 2015.-2016. i mjeru koja se odnosi na **poticanje međunarodnih kratkih programa na VU u RH**, MZOS će najprije prorektorima za međunarodnu suradnju dostaviti na mišljenje nacrt upitnika o broju i vrsti međunarodnih ljetnih škola (trajanje, način rada) te će potom zamoliti Urede za međunarodnu suradnju da ih popune. Cilj ove mjere je definiranje standarda koji se odnose na trajanje i način rada međunarodnih škola u svrhu ujednačenog praćenja i unaprjeđenja ovog instrumenta mobilnosti.

Druga istaknuta mjera iz Akcijskog plana je **povećanje dostupnosti informacija o studiranju u RH**, u okviru koje se planira skupno izlaganje i aktivno sudjelovanje Hrvatske na istaknutim međunarodnim sajmovima i konferencijama vezanima za obrazovanje s ciljem privlačenja stranih studenata i sklapanja partnerstava. U raspravi je predloženo koordinirano sudjelovanje sveučilišta na konferenciji EAIE (European Association for International Education) koja će se ove godine održati u rujnu u Glasgowu. MZOS će proučiti materijale o konferenciji i razmotriti uključivanje MZOS-a u koordinaciju. Dodatno, AMPEU je izvijestila o projektu Europske komisije u okviru programa Erasmus+ namijenjenog promociji visokoga obrazovanja država članica EU-a, u okviru kojega se stavlja naglasak na suradnju s trećim zemljama pri čemu Europska komisija financira najviše 1 štand s 2 mjesta. AMPEU će, kao i do sada, informacije ovog tipa prosljeđivati sveučilištima.

Rasprava:

Glavni problemi s kojima se susreću sveučilišta kada je riječ o odlaznoj mobilnosti su sljedeći: kolegiji koje studenti odabiru na instituciji domaćinu i koje su dužni položiti sukladno Ugovoru o učenju (Learning agreement) često se ne izvode na određenom visokom učilištu u semestru u kojem student dolazi na mobilnost, položeni kolegiji i ostvareni ECTS bodovi se u određenim slučajevima ne priznaju studentima po povratku na matično visoko učilište, nastavnici i ECTS koordinatori nemaju uvijek dostatnu razinu poznavanja engleskog jezika, neprihvatanje ocjena odnosno problem prevođenja ocjena iz položenih kolegija na stranom visokom učilištu na nacionalni sustav ocjenjivanja te manjak kolegija koji se izvode na engleskom jeziku.

Vezano za **priznavanje ostvarenih ECTS bodova**, ponuđena su sljedeća rješenja: koordinirana akcija od strane MZOS-a u pogledu priznavanja ECTS bodova kako bi se na razini svih visokih učilišta/sastavnica priznavanje provodilo na isti način, prilikom usporedbe sukladnosti programa kolegija studij treba promatrati kao cjelinu, a ne nostrificirati predmet po predmet, što je tradicionalan i zastario pristup. Kada je riječ o Pravilnicima o međunarodnoj mobilnosti, prof. dr. sc. Leonardo Marušić i prof. dr. sc. Snježana Prijic Samaržija smatraju kako reguliranje potrebnog preklapanja između studijskih programa definiranjem potrebnih postotaka u preklapanju može imati upravo suprotan učinak te kako bi se ECTS bodovi trebali automatski priznati. Slijedom potrebe za praćenjem

službeno priznatog broja ECTS bodova koje studenti dobivaju nakon povratka s mobilnosti, u okviru programa Erasmus+, u fazi završnog izvještavanja AMPEU planira od visokih učilišta zatražiti, osim podatka o službenom priznatom broju ECTS bodova, i podatke o očekivanom broju ECTS bodova koji se navode u Ugovoru o učenju. Uz to, unos OIB broja u IT Mobility Tool za sve sudionike mobilnosti će biti ubuduće obavezan podatak.

Sveučilište u Rijeci ukazalo je da su pritužbe studenata uglavnom vezane za priznavanje ocjena stečenih tijekom mobilnosti, a ne na samo priznavanje ECTS bodova.

U pogledu kolegija koji se izvode na engleskom jeziku Sveučilište u Rijeci najveći problem vidi u ograničenim kapacitetima. Prorektor Sveučilišta u Puli dr. sc. Boljunčić ukazao je na stavljanje većeg naglaska na uvođenje diplomskih i doktorskih studija na stranim jezicima umjesto na kolegije. Prorektor Sveučilišta u Dubrovniku, dr. sc. Vlatko Lipovac iznio je da se na Sveučilištu u Dubrovniku primjenjuje načelo da se kolegij koji je relevantan za studij priznaje i ukoliko u nastavnom programu na matičnom sveučilištu nema sličnog kolegija. Sveučilište u Splitu smatra da su za studente koji sudjeluju u mobilnosti optimalni moduli od 18 ECTS bodova.

Sveučilište u Zagrebu istaknulo je da u akademskoj godini 2014./2015. po prvi puta imaju više dolaznih nego odlaznih studenata te da imaju negativan balans. Zbog toga više neće dodatno podupirati kolegije na engleskom jeziku. Na Sveučilištu u Zadru je za sljedeću akademsku godinu u najavi čak dvostruko više dolaznih studenata nego odlaznih. I ostala sveučilišta su potvrdila da im broj dolaznih studenata neprestano raste te da je veći od broja odlaznih. Budući da od AMPEU dobivaju sredstva samo za rad s odlaznim studentima, problemi s kojima se sveučilišta pritom suočavaju su preopterećenost nastavnog kadra te nedostatnost kapaciteta ureda za međunarodnu suradnju. Također je predloženo redefiniranje i povećanje kvote za odlazne studente. AMPEU će uzeti u obzir komentare o dolaznim studentima i redefinirati kriterij „past performance“.

Zaključeno je da podaci iz „Izvješća o provedbi Bolonjskoga procesa“ koji su temeljeni na podacima istraživanja EUROSTUDENT-a nisu uključili reprezentativan uzorak studentske populacije i da hrvatski sustav nije zatvoren kako Izvješće navodi.

Vezano za mobilnost nastavnika koje je već uvjet za izbor u znanstveno-nastavno zvanje, predloženo je da se prilikom rasprave Rektorskoga zbora o provedbi mjere 7.1.3. iz Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije „Uvesti obvezu međunarodnog usavršavanja nastavnika kao kriterij za izbor u znanstveno-nastavna zvanja“ vodi računa ne samo o trajanju mobilnosti nego i o kvaliteti. U reakreditaciji se priznaje jedan mjesec i više što nije lako zadovoljiti. Predloženo je da se u vrednovanje uključi održavanje nastave na stranom jeziku u Hrvatskoj.

Ad 2.)

Najavljeni su projekti u području internacionalizacije visokoga obrazovanja koji će se financirati iz Europskog socijalnog fonda

(ESF) u sklopu Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“ VU će se moći prijaviti na dva otvorena poziva za razvoj studijskih programa na stranim jezicima u prioritetnim područjima i združenih studija 2016. i 2018. godine. Ovaj projekt veže se na mjeru 7.2.1. iz Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije koja predviđa financijsku potporu nastavi koja se izvodi na stranom jeziku. Drugi projekt iz ESF-a „Internationalizacija visokog obrazovanja - dodatak potporama za međunarodnu mobilnost“ namijenjen je sufinanciranju za STEM područja za individualne mobilnosti u okviru Erasmus+. Planirane su dvije dodjele sredstava u razmaku od dvije godine.

Rasprava:

Mr. sc. Tecilazić-Goršić je naglasila kako će MZOS pri izradi projektnog sažetka (tzv. sažetak operacije) tražiti mišljenje visokih učilišta u kontekstu potreba sveučilišta (broj zaposlenih u uredima za međunarodnu suradnju, kolegiji na engleskom jeziku, ostali troškovi). Sveučilište u Zagrebu predložilo je izdvajanje sredstava ESF-a za studente slabijeg socio-ekonomskog statusa koji žele sudjelovati u mobilnosti u okviru programa Erasmus+. Ideja je da se osnovna stipendija pokriva iz programa Erasmus+, a ostatak iz ESF-a. Sada se za te studente novac izdvaja iz Erasmus-a što smanjuje broj ukupno dodijeljenih stipendija. MZOS je pojasnio da se o tome već pregovaralo s Komisijom, ali da je Komisija jedino pristala da se dodatno stipendiraju STEM područja. MZOS će istražiti mogućnosti nacionalnog sufinanciranja studenata slabijeg socio-ekonomskog statusa. Sveučilište u Puli ističe model osnivanja sveučilišnih zaklada u tu svrhu. Na prijedlog da se postrože kriteriji za utvrđivanje socio-ekonomskog statusa studenata zbog mogućnosti zlouporabe i uvedu dodatni kriteriji npr. provjera posjedovanja druge nekretnine, prof. dr. sc. Beljo Lučić je ukazala kako je MZOS postigao dogovor s Poreznom upravom te sada ima mogućnost on—line provjere socio-ekonomskoga statusa studenta, no nema mehanizam za provjeru imovinskog cenzusa obitelji (npr. posjedovanje vikendice).

Ad 3.)

Ravnateljica AMPEU-a, mr. sc. Antonija Gladović, održala je kratku prezentaciju o Agenciji za mobilnost i programe Europske unije, ostvarenoj mobilnosti studenata, nastavnika i nenastavnog osoblja u okviru programa Erasmus 2009.-2014. te strukturi, prioritetima i proračunu programa Erasmus+. Od sudjelovanja u Programu za cjeloživotno učenje do novoga programa Erasmus+, Agencija je u prosjeku uspijevala ugovoriti 99% dodijeljenih sredstava. Na razini programa Erasmus+ za sedmogodišnje razdoblje planirano je 14, 7 milijardi eura (111,7 milijardi kuna). Od toga se očekuje da će Hrvatskoj na raspolaganju biti više od milijardu kuna. Najveći dio sredstava (43%) predviđen je za visoko obrazovanje.

Ad 4.)

Predstavljena je publikacija „**Sudjelovanje visokih učilišta iz RH u programu Erasmus od 2009. do 2014. godine**“ u izdanju AMPEU. Ističemo ukupan broj odlaznih studenata u akademskoj godini 2013./2014.: 1403 studenta (1070 studijski boravak i 333 stručna praksa) i ukupan broj dolaznih studenata u akademskoj godini 2013./2014.: 969 studenata (744 Erasmus, 66 bilateralne stipendije i 159 CEEPUS).

Ad 5.)

Ukratko je predstavljen projekt Agencije za mobilnost i programe EU „**Studija utjecaja Programa za cjeloživotno učenje**“, s osvrtom na potprogram Erasmus (dr. sc. Ksenija Klasnić). Cilj studije je ispitati utjecaj Programa na institucionalne prakse i strategije djelovanja osnovnoškolskih, srednjoškolskih i visokoškolskih ustanova kao i ustanova za obrazovanje odraslih u području međunarodne mobilnosti i međunarodne suradnje, razvoja znanja i vještina, razvoja inovativnih praksi te ujedno mapirati potencijalne prepreke široj participaciji u programskim aktivnostima na nacionalnoj razini. U dijelu koji se odnosi na visoko obrazovanje istražuje se utjecaj Programa na uključivanje europske dimenzije u strateške dokumente visokih učilišta, razvoj institucionalnih kapaciteta za međunarodnu mobilnost, internacionalizaciju kurikuluma, jačanje socijalne dimenzije u međunarodnoj mobilnosti i razvoj međunarodnih partnerstava.

Ad 6.)

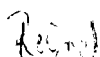
Vezano za aktivnost E+ „**Međunarodna mobilnost u svrhu stjecanja bodova**“, AMPEU je izvijestila da je Europska komisija osigurala 10 financijskih omotnica (geografska podjela), u okviru koje je RH apsorbirala 80% sredstava. EK je objavila dodatni rok za prijave kako bi se iskoristila preostala sredstva. Poziv je otvoren 28. lipnja, a rok za predaju prijava je 24. rujna 2015. Za RH su preostala sredstva za dvije omotnice: „Istočne partnerske države“ i „Zemlje Južnog Mediterana“. Prijave mogu podnositi sva visoka učilišta koja imaju Erasmus povelju.

Ad 7.)

AMPEU je iznijela da u okviru aktivnosti „**Strateška partnerstva**“ u programu Erasmus+ pravo sudjelovanja imaju samo VU koja imaju Erasmus povelju. Budući da nositelji povelje mogu biti samo sveučilišta, a ne fakulteti odnosno sastavnice, jedini partneri ili nositelji projekta u okviru ove aktivnosti su sveučilišta. U prve dvije godine provedbe, zbog uhodavanja i razvoja IT alata, EK je iznimno dopustila da se prijavljuju fakulteti s PIC brojem. Od 2016. g. samo će se moći prijavljivati sveučilišta. Kako bi se olakšala provedba, AMPEU je predložila kompromisno rješenje prema kojemu bi AMPEU potpisivao ugovore sa sveučilištima te provodio nadzor nad projektom na razini sveučilišta, a da sveučilišta mogu temeljem internog sporazuma sa sastavnicom, operativni dio upravljanja projektom prepustiti sastavnici. AMPEU će sveučilištima dostaviti predložak takvog sporazuma.

Sljedeći sastanak planiran je za kraj 2015. godine.

Sastavile:

Petra Reiner

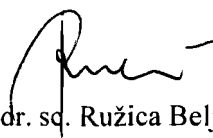

Ksenija Rukavina

Loredana Maravić

Odobrila:

prof. dr. sc. Ružica Beljo Lučić

